T004 A HÀM IV 158-Kinh Đầu Na-Phẩm Phạm Chí

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

158. KINH ÑAÀU-NA1

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Phaät du hoùa taïi nöôùc Xaù-veä, trong röøng Thaéng, vöôøn Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø, Phaïm chí Ñaàu-na, vaøo luùc xeá tröa, ung dung ñi ñeán choã Ñöùc Phaät, chaøo hoûi nhau roài, ngoài qua moät beân. Ñöùc Theá Toân hoûi: “Naøy Ñaàu-na, neáu ai hoûi: ‘OÂng laø Phaïm chí phaûi khoâng?’ thì oâng coù töï xöng mình laø Phaïm chí chaêng?” Phaïm chí Ñaàu-na ñaùp: “Naøy Cuø-ñaøm neáu ai ñaùng xöng laø Phaïm chí, thì ngöôøi aáy phaûi ñöôïc cha meï sanh ra vôùi söï thoï sanh thanh tònh, cho ñeán baûy ñôøi cha meï khoâng tuyeät chuûng toäc, ñôøi ñôøi khoâng aùc, hoïc roäng, trì chuù, tuïng ñoïc tinh thoâng boán boä ñieån kinh, thaáu trieät nhaân duyeân, chaùnh vaên, truyeän giaûi trí, thöù naêm laø vaên phaïm. Naøy Cuø-ñaøm, ngöôøi ñaùng goïi laø Phaïm chí thì chính laø toâi vaäy. Vì sao? Vì toâi ñöôïc cha meï thoï sanh thanh tònh, cho ñeán baûy ñôøi cha meï, chuûng toäc khoâng tuyeät, ñôøi ñôøi khoâng aùc, hoïc roäng, trì chuù, tinh thoâng boán boä ñieån kinh, thaáu trieät nhaân duyeân, chaùnh vaên, truyeän giaûi trí vaø vaên phaïm.” Ñöùc Theá Toân baûo:

“Naøy Ñaàu-na, Ta nay hoûi oâng, oâng hieåu theá naøo thì traû lôøi theá aáy. Naøy Ñaàu-na, neáu thuôû xöa coù Phaïm chí, luùc thaân hoaïi maïng chung, ñaõ ñoïc tuïng kinh ñieån, truyeàn baù kinh ñieån, tuïng ñoïc kinh ñieån, ñoù laø moät laø Daï-tra, hai laø Baø-ma, ba laø Baø-ma-ñeà-baø, boán laø Tyø-xa-maät-ña-la, naêm laø Daï-baø-ñaø-kieàn-ni, saùu laø ÖÙng-nghi-la-baø, baûy laø Baø-tö-tra, taùm laø Ca-dieáp, chín laø Baø-la-baø, möôøi laø Baø-hoøa2; laïi chuû xöôùng coù naêm haïng Phaïm chí: coù Phaïm chí ngang haøng Phaïm thieân, coù Phaïm chí ngang haøng chö Thieân, coù Phaïm chí khoâng vöôït giôùi haïn, coù Phaïm chí vöôït giôùi haïn, vaø thöù naêm laø Phaïm chí Chieân-ñoà-la3, thì naøy Ñaàu-na, trong naêm loaïi Phaïm chí aáy, oâng thuoäc haïng naøo?” Ñaàu-na ñaùp: “Naøy Cuø-ñaøm noùi nghóa aáy toùm löôïc, khoâng phaân bieät roäng raõi, neân toâi khoâng

hieåu ñöôïc. Mong Sa-moân Cuø-ñaøm kheùo giaûi thích cho toâi bieát.”

1. Paøli, A. 5. 192 Doòa. 2. Danh saùch caùc tieân nhaân coå ñaïi, xem kinh 152 treân. 3. Paøli: ime paóca braøhmaòe paóóaøpenti, braøhmasamaö devasamaö maruyadaö sambhinnamariyadaö braøhmaòacaiñaøla ö yeva paócamaö, naêm haïng Baø-la-moân: ngang Phaïm thieân, ngang chö Thieân, giöõ quy taéc, phaù vôõ quy taéc, vaø thöù naêm laø Caòñala.

Theá Toân ñaùp: “Naøy Ñaàu-na, haõy laéng nghe, kheùo tö duy vaø ghi nhôù, Ta seõ phaân bieät roäng raõi cho oâng.” Ñaàu-na thöa: “Xin vaâng, thöa Cuø-ñaøm.” Ñaàu-na vaâng lôøi, laéng nghe. Ñöùc Phaät giaûi thích: “Naøy Ñaàu-na, theá naøo laø Phaïm chí ngang haøng Phaïm thieân? Phaïm chí naøo ñöôïc cha meï thoï sanh thanh tònh cho ñeán baûy ñôøi cha meï, khoâng tuyeät chuûng, ñôøi ñôøi khoâng aùc. Vò aáy

traûi qua boán möôi taùm naêm thöïc haønh ñoàng töû Phaïm haïnh4 ñeå thaáu trieät kinh thö, tuïng taäp ñieån kinh. Sau khi ñaõ thaáu trieät kinh thö, tuïng taäp kinh ñieån, vò aáy caàu xin cuûa caûi ñeå cuùng phuïng Toân sö, ñuùng phaùp, chöù khoâng phaûi khoâng ñuùng nhö phaùp. Theá naøo laø khoâng ñuùng nhö phaùp? Khoâng laøm ruoäng, khoâng buoân baùn, khoâng hoïc saùch, khoâng laøm toaùn thuaät, khoâng laøm coâng soá, khoâng in khaéc, khoâng taïo thuû buùt, khoâng laøm vaên chöông, khoâng ñoïc kinh, khoâng ngaâm thô, khoâng duøng ñao gaäy, khoâng phuïng söï vua, ñuùng nhö phaùp maø caàu xin, caàu xin cuûa caûi, taâm ñi ñoâi vôùi töø, bieán maõn moät phöông, thaønh töïu, an truù. Cuõng vaäy, hai, ba, boán phöông, boán höôùng, phöông treân, phöông döôùi, bieán khaép moïi phöông, taâm ñi ñoâi vôùi töø, khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng saân nhueá, khoâng tranh chaáp, roäng raõi bao la, voâ löôïng, kheùo tu taäp, bieán maõn cuøng khaép theá gian, thaønh töïu, an truù. Cuõng nhö vaäy, bi vaø hyû. Taâm ñi ñoâi vôùi xaû, khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng saân nhueá, khoâng tranh chaáp, roäng raõi, bao la, voâ löôïng, kheùo tu taäp, bieán maõn cuøng khaép theá gian, thaønh töïu, an truù. Naøy Ñaàu-na, nhö vaäy goïi laø Phaïm chí ngang haøng Phaïm thieân. “Naøy Ñaàu-na, theá naøo Phaïm chí ngang haønh chö Thieân? Phaïm chí naøo ñöôïc cha meï thoï sanh thanh tònh, cho ñeán baûy ñôøi cha meï khoâng tuyeät chuûng, ñôøi ñôøi khoâng aùc. Vò aáy traûi qua boán möôi taùm naêm thöïc haønh ñoàng töû Phaïm haïnh ñeå thaáu trieät kinh thö, taäp tuïng ñieån kinh. Sau khi naém vöõng kinh thö, tuïng taäp ñieån kinh, vò aáy caàu xin cuûa caûi ñeå cuùng phuïng Toân sö, ñuùng nhö phaùp chöù khoâng phaûi khoâng ñuùng nhö phaùp. Theá naøo laø ñuùng nhö phaùp? Khoâng laøm ruoäng, khoâng buoân baùn, khoâng hoïc saùch, khoâng laøm toaùn thuaät, khoâng laøm coâng soá, khoâng in khaéc, khoâng taïo thuû buùt, khoâng laøm vaên chöông, khoâng ñoïc kinh, khoâng ngaâm thô, khoâng duøng ñao gaäy, khoâng phuïng söï vua5, ñuùng nhö phaùp maø caàu xin, caàu xin cuûa caûi ñeå cuùng phuïng Toân sö. Sau ñoù boá thí cuûa caûi, vò aáy thöïc haønh thaân dieäu haïnh, khaåu vaø yù dieäu haïnh. Khi ñaõ thaønh töïu thaân dieäu haïnh, khaåu vaø yù dieäu haïnh, vò ñoù nhôø nhaân duyeân aáy, khi thaân hoaïi maïng chung, chaéc chaén ñi ñeán thieän xöù, sanh leân coõi trôøi. Naøy Ñaàu-na, nhö vaäy goïi laø Phaïm chí ngang haøng chö Thieân. “Naøy Ñaàu-na, theá naøo laø Phaïm chí khoâng vöôït giôùi haïn? Phaïm chí naøo ñöôïc cha meï thoï sanh thanh tònh, cho ñeán baûy ñôøi cha meï khoâng tuyeät chuûng, ñôøi ñôøi khoâng aùc. Vò aáy traûi qua boán möôi taùm naêm thöïc haønh ñoàng töû Phaïm haïnh ñeå thaáu trieät kinh thö, taäp tuïng ñieån kinh. Sau khi naém vöõng kinh thö, tuïng taäp ñieån kinh, vò aáy caàu xin cuûa caûi ñeå cuùng phuïng Toân sö, ñuùng nhö phaùp chöù khoâng phaûi khoâng ñuùng nhö phaùp. Theá naøo laø ñuùng nhö phaùp? Khoâng laøm ruoäng, khoâng buoân baùn, khoâng hoïc saùch, khoâng laøm toaùn thuaät, khoâng laøm coâng soá, khoâng in khaéc, khoâng taïo thuû buùt, khoâng laøm vaên chöông, khoâng ñoïc kinh, khoâng ngaâm thô, khoâng duøng ñao gaäy, khoâng phuïng söï vua, ñuùng nhö phaùp maø caàu xin,

4. Ñoàng töû phaïm haïnh haïnh ñoàng chôn hay trinh khieát. Paøli: komaørabrahmacariya. 5. Caùc ngheà khoâng laøm, theo Paøli: neva kasiyaø na

vaòijjaøya na gorakkhena na isatthena na raøjaporisena na isappaóóatarena, khoâng theo noâng sö, khoâng theo thöông nghieäp, khoâng theo chaên nuoâi, khoâng theo cung kieám, khoâng theo quan chöùc cuûa vua, khoâng theo coâng xaûo.

caàu xin cuûa caûi ñeå cuùng phuïng Toân sö. Sau khi boá thí cuûa caûi, vò aáy ñi tìm vôï cho mình ñuùng nhö phaùp, chöù khoâng phaûi ñuùng nhö phaùp. Theá naøo laø khoâng ñuùng nhö phaùp? Phaïm chí khoâng coù yù nhö vaày ñoái vôùi nöõ Phaïm chí: 'Mong raèng yeâu ta, gaëp gôõ ta ñeå cuøng giao hôïp.' Vò aáy laáy vôï ngöôøi nöõ doøng Phaïm chí chöù khoâng phaûi ngöôøi nöõ khoâng thuoäc doøng Phaïm chí, cuõng khoâng phaûi ngöôøi nöõ doøng Saùt-lôïi, khoâng phaûi ñang mang thai, khoâng phaûi ñaõ sanh saûn6. Naøy Ñaàu-na, vì lyù do gì maø Phaïm chí khoâng laáy vôï ngöôøi nöõ ñang mang thai? Vì khoâng muoán raèng con trai hay con gaùi cuûa mình ñöôïc goïi laø sanh ra do baát tònh daâm7. Cho neân, Phaïm chí aáy khoâng laáy vôï ngöôøi nöõ ñang mang thai. Naøy Ñaàu-na, vì lyù do gì maø Phaïm chí aáy khoâng laáy vôï ngöôøi nöõ ñaõ sanh saûn? Vì khoâng muoán raèng con trai hay con gaùi ñöôïc goïi laø do cöôõng böùc baát chaùnh8. Cho neân Phaïm chí aáy khoâng laáy vôï ngöôøi nöõ ñaõ sanh saûn. Naøy Ñaàu-na, Phaïm chí aáy laáy vôï khoâng phaûi vì cuûa caûi, khoâng phaûi vì kieâu ngaïo, khoâng phaûi vì phuïc söùc, khoâng phaûi vì phaán son, maø chæ vì caàu con. Sau khi sanh con trong möùc ñoä naøo laø giôùi haïn öôùc ñònh cuûa nhöõng Phaïm chí thôøi xöa, vò aáy döøng laïi ôû ñoù, giöõ giôùi haïn ñoù, khoâng vöôït qua giôùi haïn ñoù. Naøy Ñaàu-na, nhö vaäy goïi laø Phaïm chí khoâng vöôït giôùi haïn. "Naøy Ñaàu-na, theá naøo laø Phaïm chí vöôït giôùi haïn? Phaïm chí naøo ñöôïc cha meï thoï sanh thanh tònh, cho ñeán baûy ñôøi cha meï khoâng tuyeät chuûng, ñôøi ñôøi khoâng aùc. Vò aáy traûi qua boán möôi taùm naêm thöïc haønh ñoàng töû Phaïm haïnh ñeå thaáu trieät kinh thö, taäp tuïng ñieån kinh. Sau khi naém vöõng kinh thö, tuïng taäp ñieån kinh, vò aáy caàu xin cuûa caûi ñeå cuùng phuïng Toân sö, ñuùng nhö phaùp chöù khoâng phaûi khoâng ñuùng nhö phaùp. Theá naøo laø ñuùng nhö phaùp? Khoâng laøm ruoäng, khoâng buoân baùn, khoâng hoïc saùch, khoâng laøm toaùn thuaät, khoâng laøm coâng soá, khoâng in khaéc, khoâng taïo thuû buùt, khoâng laøm vaên chöông, khoâng ñoïc kinh, khoâng ngaâm thô, khoâng duøng ñao gaäy, khoâng phuïng söï vua, ñuùng nhö phaùp maø caàu xin, caàu xin cuûa caûi ñeå cuùng phuïng Toân sö. Sau khi boá thí cuûa caûi, vò aáy ñi tìm vôï cho mình ñuùng nhö phaùp, chöù khoâng phaûi ñuùng nhö phaùp. Theá naøo laø khoâng ñuùng nhö phaùp? Phaïm chí khoâng coù yù nhö vaày ñoái vôùi nöõ Phaïm chí: 'Mong raèng yeâu ta, gaëp gôõ ta ñeå cuøng giao hôïp.' Vò aáy laáy vôï ngöôøi nöõ doøng Phaïm chí chöù khoâng phaûi ngöôøi nöõ khoâng thuoäc doøng Phaïm chí, cuõng khoâng phaûi ngöôøi nöõ doøng Saùt-lôïi, khoâng phaûi ñang mang thai, khoâng phaûi ñaõ sanh saûn. Naøy Ñaàu-na, vì lyù do gì maø Phaïm chí khoâng laáy vôï ngöôøi nöõ ñang mang thai? Vì khoâng muoán raèng con trai hay con gaùi cuûa mình ñöôïc goïi laø sanh ra do baát tònh daâm. Cho neân, Phaïm chí aáy khoâng laáy vôï ngöôøi nöõ ñang mang thai. Naøy Ñaàu-na, vì lyù do gì maø Phaïm chí aáy khoâng laáy vôï ngöôøi nöõ ñaõ sanh saûn? Vì khoâng muoán raèng con trai hay con gaùi ñöôïc goïi laø do cöôõng böùc baát chaùnh. Cho neân Phaïm chí aáy khoâng laáy vôï ngöôøi nöõ ñaõ sanh saûn.

Naøy Ñaàu-na, Phaïm chí aáy laáy vôï khoâng phaûi vì cuûa caûi, khoâng phaûi vì kieâu ngaïo, khoâng phaûi vì phuïc söùc, khoâng phaûi vì phaán son, maø chæ vì caàu con. Sau khi sanh con, trong möùc ñoää naøo laø giôùi haïn öôùc ñònh Phaïm chí thôøi xöa, vò aáy khoâng döøng laïi ôû ñoù, khoâng giöõ nguyeân giôùi haïn ñoù, maø vöôït qua khoûi giôùi haïn ñoù. Naøy Ñaàu-na, nhö vaäy goïi laø Phaïm chí vöôït khoûi giôùi haïn. “Naøy Ñaàu-na, Phaïm chí nhö theá naøo laø Phaïm chí Chieân-ñaø-la? Phaïm chí naøo ñöôïc cha meï thoï sanh thanh tònh, cho ñeán baûy ñôøi cha meï khoâng tuyeät chuûng, ñôøi ñôøi khoâng aùc. Vò aáy traûi qua boán möôi taùm naêm thöïc haønh ñoàng töû Phaïm haïnh ñeå thaáu trieät kinh thö, taäp

6.

Paøli: na paøyamaønaö gacchati, khoâng tieáp caän (ngöôøi nöõ) ñang cho buù.

7.

Haùn: baát tònh daâm Paøli: atimìôhajo, sanh ra töø ñoáng phaân.

8.

Haùn: baát tònh nhueá Paøli: asucipaæipìlito, cöôõng böùc baát tònh,
hay “do uoáng baát tònh (asucipipata?)”.

tuïng ñieån kinh. Sau khi naém vöõng kinh thö, tuïng taäp ñieån kinh, vò aáy caàu xin cuûa caûi ñeå cuùng phuïng Toân sö, ñuùng nhö phaùp chöù khoâng phaûi khoâng ñuùng nhö phaùp. Theá naøo laø ñuùng nhö phaùp? Khoâng laøm ruoäng, khoâng buoân baùn, khoâng hoïc saùch, khoâng laøm toaùn thuaät, khoâng laøm coâng soá, khoâng in khaéc, khoâng taïo thuû buùt, khoâng laøm vaên chöông, khoâng ñoïc kinh, khoâng ngaâm thô, khoâng duøng ñao gaäy, khoâng phuïng söï vua, ñuùng nhö phaùp maø caàu xin, caàu xin cuûa caûi ñeå cuùng phuïng Toân sö. Sau khi boá thí cuûa caûi, vò aáy ñi tìm vôï cho mình ñuùng nhö phaùp, chöù khoâng phaûi ñuùng nhö phaùp. Theá naøo laø khoâng ñuùng nhö phaùp? Phaïm chí khoâng coù yù nhö vaày ñoái vôùi nöõ Phaïm chí: ‘Mong raèng yeâu ta, gaëp gôõ ta ñeå cuøng giao hôïp.’ Vò aáy laáy vôï ngöôøi nöõ doøng Phaïm chí chöù khoâng phaûi ngöôøi nöõ khoâng thuoäc doøng Phaïm chí, cuõng khoâng phaûi ngöôøi nöõ doøng Saùt-lôïi, khoâng phaûi ñang mang thai, khoâng phaûi ñaõ sanh saûn. Naøy Ñaàu-na, vì lyù do gì maø Phaïm chí khoâng laáy vôï ngöôøi nöõ ñang mang thai? Vì khoâng muoán raèng con trai hay con gaùi cuûa mình ñöôïc goïi laø sanh ra do baát tònh daâm. Cho neân, Phaïm chí aáy khoâng laáy vôï ngöôøi nöõ ñang mang thai. Naøy Ñaàu-na, vì lyù do gì maø Phaïm chí aáy khoâng laáy vôï ngöôøi nöõ ñaõ sanh saûn? Vì khoâng muoán raèng con trai hay con gaùi ñöôïc goïi laø do cöôõng böùc baát chaùnh. Cho neân Phaïm chí aáy khoâng laáy vôï ngöôøi nöõ ñaõ sanh saûn. Naøy Ñaàu-na, Phaïm chí aáy laáy vôï khoâng phaûi vì cuûa caûi, khoâng phaûi vì kieâu ngaïo, khoâng phaûi vì phuïc söùc, khoâng phaûi vì phaán son, maø chæ vì caàu con. Khi ñaõ sanh con, vò aáy nhöõng vieäc lieân heä ñeán vua, laøm nhöõng vieäc lieân heä giaëc cöôùp, laøm nhöõng vieäc lieân heä ñeán taø ñaïo, vaø laïi noùi nhö vaày: ‘Phaïm chí coù quyeàn laøm taát caû moïi söï, nhöng Phaïm chí khoâng phaûi vì vaäy maø nhieãm tröôùc, cuõng khoâng oâ ueá. Nhö löûa ñoát chaùy nhöõng gì saïch hay khoâng saïch. Cuõng vaäy, Phaïm chí coù quyeàn laøm taát caû moïi söï, nhöng Phaïm chí khoâng vì vaäy maø bò nhieãm tröôùc, cuõng

khoâng bò oâ ueá.’ Naøy Ñaàu-na, Phaïm chí nhö vaäy goïi laø Phaïm chí Chieân-ñaø-la. “Naøy Ñaàu-na, trong naêm haïng Phaïm chí aáy, oâng thuoäc haïng naøo?”

Ñaàu-na traû lôøi: “Thöa Cuø-ñaøm, ngay haïng sau cuøng laø Phaïm chí Chieân-ñaø-la, con cuõng khoâng saùnh kòp huoáng nöõa laø caùc haïng Phaïm chí treân. Baïch Theá Toân, con ñaõ bieát. Baïch Thieän Theä, con ñaõ roõ. Baïch Theá Toân, con nay töï ñem mình quy y Phaät, Phaùp vaø chuùng Tyø-kheo. Mong Theá Toân nhaän con laøm Öu-baø-taéc. Töø nay cho ñeán troïn ñôøi, con töï ñem mình quy y cho ñeán luùc maïng chung.” Ñöùc Phaät thuyeát nhö vaäy, Phaïm chí Ñaàu-na sau khi nghe Phaät daïy xong, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.